

Chování cestujících jako nástroj změny

Učebna Z4

10:30 - 10:50 **ZUSKÁČOVÁ Veronika**

Etnografia příletu: Letisko Londýn Heathrow perspektívou přilietajících pasažierov

Abstrakt: Letiská, podobne ako obchodné domy alebo motoresty, bývajú v spoločenskovednej literatúre často označované ako typický príklad tzv. „ne-miest“ (angl. „non-places“, Augé 1995), či „bezmiestia“ (angl. „placelessness“, Relph 1976) s identickou formou a bez akéhokoľvek vzťahu k miestnej lokalite a komunite. I keď, ako tvrdia Fuller a Harley (2005), nie všetky letiská ma svete sú identické, je v nich určitá jednotvárnosť, podobné usporiadanie, rovnaká logika. Kdekoľvek na svete tak človek je, presne vie, kde sa nachádza, keď sa ocitne na letisku – totiž „na ceste niekam inam“ (Fuller a Harley 2005: 38). Je však možné koncepty ne-miesta či bezmiestia aplikovať vo vzťahu k letisku nekriticky v každom kontexte? V snahe prispieť k doterajšej kritike idey letiska ako ne-miesta (viď napr. Adey 2009, Cresswell 2004) vznikol nápad zamerať sa výskumne na skúsenosť pasažierov s letiskom pri ich prilete, kedy možno predpokladať najsilnejšiu konfrontáciu práve s otázkou lokality samotného letiska. Tento výskumný zámer zasadila autorka do prostredia jedného z najväčších a najvyťaženejších svetových letísk, kde realizovala intenzívny etnografický výskum. Jej etnografia príletu spočívala v pozorovaní a rozhovoroch s prilietajúcimi pasažiermi zameriavajúc sa na ich vnímanie letiska ako miesta príchodu. Akým miestom je LHR pre prilietavajúcich pasažierov? Ako naňho reagujú, aké dojmy v nich prilet na LHR vyvoláva? Kde sú, keď sa ocitnú na LHR – je to pre nich už Londýn alebo len ďalšia zastávka na ceste alebo snáď nejaká forma hybridného miesta? Analýza zozbieraného materiálu priniesla viacero podstatných a zaujímavých poznatkov o letisku ako forme miesta v špecifickom kontexte príletu. Letisko LHR je v príspevku prezentované ako miesto v sieti (network-place), ako brána do mesta a krajiny (gateway), ako miesto premeny (transition place) i ako miesto na ceste (a place on the way).

Abstract: In social sciences, airports, similarly to shopping malls and motels, are often being described as typical examples of “non-places” (Augé 1995) or “placeless places” (Relph 1976) with an identical form lacking any connection to the locality of their site and the surrounding community. Even though none of the airports in the world are identical (Fuller and Harley 2005), there is a sense of uniformity among them, a similar set-out, the same logic. Wherever people are around the globe, they know precisely where they are when they find themselves at the airport – “on their way somewhere else” (Fuller a Harley 2005: 38). Is it, however, possible to apply the concepts of non-place and placelessness in relation to airports uncritically and in any context? In attempt to contribute to the critics of airports being seen as non-places (see e.g. Adey 2009, Cresswell 2004) I decided to focus my research on the experiences of arriving passengers. It is the moment of arrival when the passenger is instantly and intensively confronted with the question of locality at the airport. Choosing one of the biggest and busiest airports in the world for this purpose, I have conducted an intensive ethnographic research in the arrival halls of London Heathrow Airport. My ethnography of arrival leans on participant observation of arriving passengers and my conversations with them questioning their perception of the LHR airport as a place of arrival. What kind of a place LHR is for the arriving passengers? What are their reactions and impressions when they arrive at LHR? Where do they believe they are when they

are at the airport – is it London already, or merely another en route stop before reaching their destination, or is it perhaps some sort of hybrid place for them? The analysis of rich empirical material collected during the research revealed numerous important and interesting findings about airports as places in the specific context of arrival. The airport is then presented in this paper as a network-place, a gateway to the city and state, a transition place, as well as a place on the way.

Key words: etnografia, letisko, Londýn Heathrow, miesto, nemiesto, príchod, pasažier, airport, arrival, ethnography, London Heathrow, non-place, passenger, place

10:50 - 11:10 **KURA Jakub**

Už jsme tady zase aneb mění se chování pravidelných návštěvníků akce?

We are here again or does frequent visitors of event change their behaviour?

Abstrakt: Příspěvek se na příkladu Barum Czech Rally Zlín 2016 věnuje hledání rozdílů mezi chováním návštěvníků dané akce v závislosti na pořadí jejich návštěvy a zaměřuje se na změny v návštěvnickém chování (jako například volby noclehu, útraty za různé zboží a služby či na ostatní atraktivity ve Zlínském regionu, kde se studovaná akce konala) a motivacích.

Abstract: Topic of presentation focuses on discovering differences between behaviour of visitors of Barum Czech Rally Zlín 2016 depending on succession of its visit. Aim is on differences in behaviour of visitors (such as choosing accommodation, spendings on different goods and services or other attractions in Zlín region, where was studied event held) and their motivations.

Key words: cestovní ruch, návštěvnost, menší akce, motorsport, tourism, attendance, small scale events, motorsport

11:10 - 11:30 **LOPUCH Jozef**

Nová forma cestovného ruchu - temný cestovný ruch

New form of tourism - dark tourism

Abstrakt: Tento príspevok sa venuje problematike temného cestovného ruchu. V prvom rade tu ide o vysvetlenie tohoto pojmu, pretože je pomerne neznámy v Českej a Slovenskej republike. Okrem jeho definície sa zaoberá rozdelením na podkategórie a stručným popisom pamiatok v Českej republike. Posledná časť sa venuje motivačným faktorom v tomto druhu cestovného ruchu, na ktoré bol zameraný aj vlastný kvalitatívny výskum. Okrem cieľu identifikovať, čo motovuje komunikačných partnerov k návšteve týchto miest, zachytáva aj ich prežívané emócie.

Abstract: This contribution is concerned with the topic of dark tourism. Firstly, it explains the term, because it's not well established in the Czech and Slovak republic. After definition of the term, it's concerned with subcategories and brief description of dark tourism sites in the Czech republic. Last part is about motivational factors in this type of tourism, which is based on our own qualitative research. There were two main goals - to identify why communicational partners visit these sites and to describe the emotions they experience.

Key words: Temný cestovný ruch; motivácia; kvalitatívna analýza, Česká republika, Dark tourism; motivation; qualitative analysis; Czech republic

Cizinci v městském regionu Karlových Varů: nositelé změn?

Foreigners within the Karlovy Vary urban region: the bearers of changes?

Abstrakt: Cizinci se stávají stále významnější a běžnější složkou našich sídel, a to v souvislosti s výjimečnými migračními charakteristikami Česka v rámci zemí střední a východní Evropy i celé EU. Tento fakt implikuje také rostoucí význam cizinecké populace jako činitele v procesu formování lidmi obývaného prostoru. V postsocialistickém kontextu se ovšem jedná o relativně nový fenomén, jehož dosavadní výzkum se specificky věnoval především projevům na vyšších řádovostních úrovních. Karlovy Vary jsou v současné době městem s jedním z nejvyšších podílů cizinců na populaci v Česku. Proměny lokálního prostředí (ve smyslu sociálních i fyzických struktur) zde do značné míry souvisí s přítomností cizinců a jejich aktivit – zejména v lázeňském centru. Hlavním cílem příspěvku je zachycení a vysvětlení vzorců chování jednotlivých cizineckých skupin v prostoru města a zhodnocení jejich role ve vybraných procesech změn lokálních prostorových struktur. Jako zdrojů pro zpracování příspěvku bylo využito jak sekundárních dat (především unikátní databáze Cizinecké policie), tak i výsledků terénního šetření prováděného autorem.

Abstract: Due to the exceptional migration characteristics of Czechia among the CEE countries and the entire EU, foreigners are becoming an increasingly important and more and more common component of our cities. This fact implies also the growing importance of the foreign population as a factor in the process of shaping the lived space. In the post-socialist context, however, it is a comparatively new phenomenon and the existing research has been specifically devoted mainly to more general scale levels. Karlovy Vary is currently a city with one of the highest shares of foreigners within the population in Czechia. Changes in the local environment (in terms of social and physical structures) are largely related to the presence of foreigners and their activities – especially in the spa center. The main aim of the lecture is to capture and explain the patterns of behaviour of individual foreign groups in the city area, and to evaluate their role in selected processes of changes of local spatial structures. Both the secondary data (especially the Czech Foreign Police's database) and the results of the field survey carried out by the author were used as sources of the research.

Key words: Socioprostorová diferenciacie, rezidenční mobilita, etnické struktury, postsocialistické město, Karlovy Vary, Socio-spatial differentiation, residential mobility, ethnic structures, post-socialist city, Karlovy Vary

Jak se vytváří prostor pro změny?

Učebna Z5

10:30 - 10:50 **SVÁČKOVÁ Simona, MAREK Petr, VESELÝ Filip, RÝPAROVÁ Alena**

Mění se Brno: Využití mobilních dat ve výzkumu denních a týdenních rytmtů

Abstrakt: Příspěvek se zaměřuje na využití dat mobilních operátorů v geografii času. Díky změnám v počtu obyvatel v konceptu místa a času můžeme sledovat denní i týdenní rytmicitu na příkladu města Brna. Z důvodu vysokého počtu individuálně definovaných rytmizátorů pracuje geografie času častěji s úzce definovanými skupinami, jednotlivci nebo místy ve velkých měřítcích. Někdy nás však charakter dat nutí pracovat s větším celkem. Rytmicita města, byť obtížněji vysvětlitelná, je ovšem patrná i na úrovni menších měřítek a umožňuje nám proniknout do prostorových změn a částečně poznat rutinní aktivity městského obyvatelstva. V našem příspěvku pracujeme s mobilními daty za policejní okrsky města Brna v letním období, přičemž srovnáváme rytmicitu jednotlivých okrsků.

Abstract: The paper is focused on the use of mobile operators data in Time Geography. Due to the changes in the numbers of people, we can study the daily and weekly rhythms in Brno in the concept of place and time. The geography of time usually works with individuals, narrowly defined groups or places in big scales because of the high number of individually defined pacemakers. The character of data forces us sometimes to work with larger units sometimes. However, the rhythm of the city - even more difficult to explain - is also apparent at the level of smaller scales and allows us to penetrate into spatial changes and partly to get to know the routine activities of the urban population. In our paper we are working with mobile data in the police districts of the city of Brno in the summer period, comparing the rhythmicity of individual districts.

Key words: mobilní data, rytmicita, městské rytmy, Brno, mobile data, rhythmicity, urban rhythms, Brno

10:50 - 11:10 **CHALOUPKOVÁ Markéta**

Index kreativity v České republice

Creativity index in the Czech republic

Abstrakt: V důsledku významných ekonomických, sociální a demografických změn ve společnosti umocněných procesem globalizace a rozvojem informačních a komunikačních technologií došlo v průběhu minulého století ke vzniku a rozvoji tzv. kreativní ekonomiky. Kreativitu lze vnímat jako nový typ konkurenční výhody vedoucí k efektivnímu a udržitelnému rozvoji regionů i celého státu. Cílem příspěvku je snaha autorky o nastínění problematiky kreativní ekonomiky pomocí Indexu kreativity naměřeného pro jednotlivé kraje České republiky v letech 2006 - 2015. V rámci výzkumu byly zmapovány rovněž dílčí indexy – talentu, technologie a tolerance. Všechny uvedené indexy byly pro větší přehlednost a snazší interpretaci graficky zachyceny pomocí řady kartogramů. Pro lepší ukotvení tématiky příspěvek rovněž obsahuje literární rešerši představující nejvýznamnější odborníky v dané oblasti včetně (v praxi) nejvíce využívaných způsobů měření kreativní ekonomiky, po jejichž vzoru byl uskutečněn vlastní výzkum.

Abstract: During the last century, one could see a development of a so-called creative economy due to important economic, social and demographic changes in the society, which were intensified by the globalisation process and by the advance of information and communication technologies. Creativity can be seen as a new type of competitive advantage, which leads to an effective and sustainable development of both regions and the whole country. The purpose of this paper is the author's effort to outline the issue of the creative economy by utilizing the Creativity index, which was measured for individual regions of the Czech Republic during 2006–2015. Talent, Technology and Tolerance sub-indexes were also studied in the scope of this research. All mentioned indexes are presented graphically in a range of cartograms to improve clarity and interpretation. The paper also contains the research literature representing the most notable experts in the area including the most used methods (in practice) to measure the creative economy by which this research was conducted.

Key words: kreativní ekonomika, Kreativní index 3T, Euro-kreativní index, Model 5C, regionální rozvoj, creative economy, Creative index 3T, Euro-creativity index, Model 5C, regional development

11:10 - 11:30 **PODHRAZSKÝ Štěpán**

Neuznané státní útvary v geopolitickém systému 21. století

Abstrakt: Dlouhodobě neměnný geopolitický prostor, rozdělený mezi navzájem se uznávající entity – státy, je i na počátku 21. století svědkem významných změn. Na jednu stranu dochází k erozi základních atributů státnosti u etablovaných členů mezinárodního společenství. Na stranu druhou vznikají nové separatistické entity, v podobě „neuznaných státních útvarů“, které z hlediska funkčnosti převyšují své původní suverény. Tyto neuznané státní útvary představují jakousi „díru“ v současném politickém prostoru, ve kterém se, ačkoliv fyzicky přítomny, oficiálně nevyskytují. Cílem příspěvku je poskytnout prostor pro lepší pochopení probíhajících změn, významu a vlivu neuznaných státních útvarů na budoucí vývoj geopolitického prostoru.

Abstract: The long-standing geopolitical space, divided between self recognizing entities - states, is also a witness of significant changes in the early 21st century. On the one hand, the basic attributes of statehood are eroded by established members of the international community. On the other hand, new separatist entities are emerging, in the form called "unrecognized state entities", which in terms of functionality often exceed their original sovereigns. These unrecognized state entities represent a sort of "hole" in the current political space in which, although they physically exist, they are not officially present. The aim of the paper is to provide a space for better understanding of ongoing changes, importance and influence of unrecognized state entities on the future development of the geopolitical space

Key words: Neuznané státní útvary, kvazistáty, deviantní formy státy, eroze státnosti, unrecognized state units, quasi-states, deviant states, erosion of statehood.

11:30 - 11:50 LICHTER Marek

Proces recentralizace - změny ve funkční struktuře města

The process of re-centralization - changes functional structure of the city

Abstrakt: Tématem tohoto příspěvku je recentralizace ve funkční struktuře města. Pozornost je věnována především transformaci města s historicky zřetelně vyjádřeným centrem funkcí. Sledován je vznik sekundárních center a jejich kontext (jejich pozice v prostoru města). Na základě geolokalizačních dat a mapy využití území je popsána situace města Brna.

Abstract: The theme of this paper is re-centralization in the functional structure of the city. Attention is paid to the transformation of the historic center with the clearly expressed features. The paper focused on formation of secondary city centres and their context (their position in urban space). Based on geolocalisation data and maps of land use is described situation in Brno. "";""Recentralizace, centralita, město, městský prostor, městské funkce, Brno

Key words: Recentralization, centrality, city, urban space, city functions, Brno, Humánní geografie

Vliv změn v rurálním prostředí

Učebna Z4

15:00 - 15:20 **DOLANSKÝ Michal**

Prostorové změny regionální politiky místních akčních skupin v souvislosti s novým programovým obdobím Evropské unie.

Space changes of regional policy of local action groups in connection with the new programme period of European Union.

Abstrakt: Příspěvek se zabývá proměnami přístupu místních akčních skupin (MAS) k využívání nástrojů regionální politiky v souvislosti s nástupem nového programového období Evropské unie. Prostřednictvím veřejně dostupných datových zdrojů jsou analyzovány nástroje, které MAS v České republice využívaly v letech 2007-2013 a od roku 2014. Zejména v kontextu s postupným zaváděním komunitně vedeného místního rozvoje.

Abstract: This contribution discusses changes in the attitude of local action groups (LAGs) to the use of regional policy instruments in connection with the entry into force of the new EU programme period. Through publicly available data sources, the tools that the LAGs have used in the Czech Republic in the years 2007-2013 and from 2014 are analyzed. Especially in the context of the gradually implemented community-led local development.

Key words: EU, Evropská unie, místní akční skupiny, MAS, program rozvoje venkova, rozvoj venkova, komunitně vedený místní rozvoj, regionální rozvoj, regiony, EU, European Union, LAGs, LAG, local action groups, The European Network for Rural Development, rural development, community-led local development, regional development, regions

15:20 - 15:40 **NAVRÁTIL Michal**

Samozásobitelské zemědělství. Návrat ke kořenům?

Subsistence farming. Return to roots?

Abstrakt: Mnozí nazírají na samozásobitelské zemědělství, obzvláště v dnešní době, jako na přežitek minulosti. Jako na činnost, která se spíše dědí z generací na generace a udržuje se spíše na venkově. Pro mnohé je ovšem naopak samozásobitelství životní styl a smysl. Současná generace se vlivem globalizace a dalších společensko-ekonomických dopadů stává více uvědomělou a odpovědnou vůči životnímu prostředí. Nelze to tvrdit obecně o celé populaci, ovšem zastánců této „zodpovědnosti“ je poměrně dost a další přibývají. Výzkum se opíral o rešerši dostupných knižních zdrojů mapujících spotřebitelské chování obyvatel. Dále o statistická data Českého statistického úřadu a vlastní výzkum. Z následného rozboru získaných dat se některé hypotézy potvrzují, jiné však nikoliv. V některých případech by se dokonce dalo říct, že tzv. „návrat ke kořenům“ je spíše nezáměrný a neplánovaný.

Abstract: Many see self-subsistence farming, especially today, as an anachronism. It is seen as an activity that is inherited from generation to generation and that is only maintained in the countryside. For many, however, subsistence farming is a lifestyle and purpose. Under the impact of globalization and other socio-economic impacts, the current generation is becoming more aware and responsible towards the environment. This does not apply generally to the entire population, but proponents of this "responsibility" are numerous and their numbers continue to grow. The research was based on available book resources mapping the consumer behavior of the population, as well as statistical data

from the Czech Statistical Office and our own research. The subsequent analysis of the obtained data confirms some hypotheses, but not others. In some cases, we can even say that the "return to roots" is unintended and unplanned.

Key words: samozásobitelské zemědělství, ekologické zemědělství, spotřební chování, udržitelnost, subsistence farming, ecological farming, consumer behavior, sustainability

15:40 - 16:00 **ŠILHAN Zdeněk**

Současné bariéry obslužných funkcí ve venkovském prostoru

Current barriers of service functions in rural areas

Abstrakt: Obslužné funkce v oblasti maloobchodu a služeb obcí na venkově jsou postupně oslabovány, což je změna, která je pro český venkov velké ohrožení. Tyto obslužné funkce jsou oboustranně spojené s vybranými veřejnými politikami na úrovni státu, regionu i obce. Zmíněné obslužné funkce jsou pro stabilitu a společenský status venkova velmi důležité. Příspěvek se věnuje zejména analýze současného stavu poznání a provedených výzkumů týkajících se obslužných funkcí ve venkovském prostoru u nás i v zahraničí. Příspěvek obsahuje i metodické uchopení celé problematiky obslužných funkcí v oblasti maloobchodu a služeb obcí na venkově.

Abstract: Service functions in the area of retail and rural services are gradually weakened. It represents a change that is a major threat to the rural areas in the Czech republic. These service functions are mutually linked to selected public policies of state, regional and municipal level. Mentioned service functions are very important for the stability and social status of the rural areas. The paper deals mainly with the research of knowledge and research in the area of service functions. The paper also includes a possible methodologies used for research in field of service functions

Key words: maloobchod, služby, obslužné funkce, venkov, retail, services, service functions, rural area

16:00 - 16:20 **NAVRÁTIL Michal + HONSNEJMANOVÁ Irena**

Vliv společnosti Siemens na rozvoj Mohelnicka

Influence of Siemens company on regional development in the Mohelnice region

Abstrakt: Mohelnicko byl původně zemědělský region s velmi bouřlivou historickým vývojem během 20. století. Dnes pracuje většina lidí v průmyslu, který získal v regionu významné postavení. Místo mnoha drobných firem město táhne několik velkých zaměstnavatelů. Jedním z nich je firma Siemens, jejíž tamní pobočka vyrábí elektromotory. Na jejím příkladu se pokusíme zmapovat různé aspekty vlivu velkého průmyslového provozu na rozvoj malého města i jeho funkčního zázemí. Počet zaměstnanců mohelnické pobočky Siemensu je roven asi jedné pětině obyvatel města. Rytmus továrny tak má nemalý vliv nejen na chod celého města, ale i jeho okolí. Dokonce i vězni z nedaleké věznice Mírov, pracují na výrobě elektromotorů. Jaké jsou přínosy firmy regionu a co jsou úskalí celého provozu? Na základě poskytnutých dat závodu firmy Siemens a rozhovoru s odpovědnou pracovnící závodu byla zpracována analýza možných dopadů významného zaměstnavatele na vybraný mikroregion.

Abstract: Mohelnice region was originally an agricultural part of the country with a very complicated historical development during the 20th century. Today most people work in the industry, which has gained a significant position in the region. Instead of many small businesses, the town is pulling out several big employers. One of them is Siemens, whose local branch manufactures electric motors. In its example, we will attempt to map various aspects of the impact of large industrial operations on the development of a small town and its functional region. The number of employees of the Siemens branch in Mohelnice is about one-fifth of the town's population. The rhythm of the factory has so much influence not only on the town but also on its neighborhood. Even prisoners from the nearby Mírov prison work on the production of electric motors. What are the benefits of the region's business and what are the pitfalls of the whole working? On the basis of the data provided by the Siemens plant and the interview with the responsible employee of the plant, an analysis of possible impacts of a significant employer on the selected micro-region was elaborated.

Key words: Siemens, Mohelnice, strojírenský průmysl, regionální rozvoj, Siemens, Mohelnice, industries, regional development

16:20 - 16:40 ČAJKA Adam

Výzkum diverse economies v Indii

Research in Diverse Economies in India

Abstrakt: Diverse economies není jen teoretický koncept, ale i projekt vyzývající ke zkoumání jiných cest, jak organizovat ekonomiku, výrobu, spotřebu. Klíčová otázka zní, jak lze naplňovat naše potřeby a rozvíjet společnost jinak? Co nám tento přístup, etablovaný na Západě, může říct o možnostech rozvoje v zemi jako je Indie?

Abstract: Diverse economies is not only a theoretical concept but as well a project calling for exploration of various ways of organizing economy, production and consumption. The key question is how we can meet our needs and develop differently? What can this approach - already established in the West - tell us about the possibilities of development in India?

Key words: jiné ekonomiky, sociální ekonomie, heterodoxní ekonomické iniciativy, rozvoj, Indie, diverse economies, social economy, heterodox economic initiatives, development, India

Změny podepsané v krajině

Učebna Z5

15:00 - 15:20 HLADKÝ Radovan, ŠTYCH Přemysl, LAŠTOVIČKA Josef, HOLMAN Lukáš

Hodnocení časových řad družicových snímků k pozorování disturbancí v oblasti Nízkých Tater

Evaluating time series of satellite images to observe disturbances in the Low Tatras region

Abstrakt: Práce je zaměřena na hodnocení změn stavu lesní vegetace v letech 1992-2015 v oblasti Nízkých Tater. Na základě Time Series technologie (časových řad) jsou vyhodnoceny družicové snímky Landsat 4, 5, 7 a 8. U vytvořené normalizované datové sady dat Landsat CDR jsou vyhodnoceny řady jednotlivých vegetačních indexů. Výsledné hodnoty jsou vyhodnoceny ve vztahu s výskytem lesních disturbancí, jako např. větrné bouře a orkány, biologičtí škůdci a další. V závěru práce jsou diskutovány dosažené výsledky, hodnoceny zkoumané metody i vhodnost vegetačních indexů pro pozorování disturbančních stavů.

Abstract: The study focusses on an evaluation of the forest changes between years 1992-2015 in the Low Tatras National Park. The used methods are based on the time series analysis of the satellite Landsat (4,5,7,8) images. In the normalized data set of Landsat CDR data are calculated selected vegetation indices for time series data set. The final values based on this data reflect very well the disturbance events, especially wind storms and biological calamities (bark beetle, in this article). At the end of the thesis are discussed the results, the investigated methods and the relevancy of the vegetation indices are evaluated for detection of forest disturbances.

Key words: časové řady, Landsat CDR, vegetační indexy, disturbance, Nízké Tatry, Time series, Landsat CDR, vegetation indeces, disturbance, Low Tatras

15:20 - 15:40 ONDREJKA Peter, GAJDOŠÍKOVÁ Barbora

Využití Atlasu republiky Československé pro inovaci výuky kartografie

Using the Atlas of Czechoslovak Republic to innovate cartographic education

Abstrakt: Cílem projektu je 80 let po vydání Atlasu republiky Československé využít kvality díla pro ilustraci kartografických principů, inspiraci a zlepšení kvality výuky budoucích absolventů a také přiblížit toto stěžejní dílo studentům a veřejnosti.

Abstract: Eighty years after the Atlas of Czechoslovak Republic was published, this project aims to use the qualities of the atlas in present-day cartographic education as well as to familiarize students and general public with the atlas.

Key words: kartografická vizualizace, historie kartografie, výuka kartografie, cartographic visualization, history of cartography, education

15:40 - 16:00 **ZÝKA Vladimír**

FRAGMENTACE: plíživý a nebezpečný proces české krajiny

Abstrakt: Fragmentaci krajiny rozumíme proces, při kterém je celistvá krajina rozdělována do menších izolovaných segmentů. Nebezpečí procesu fragmentace spočívá v pomalém a nezvratném vývoji, kdy ročně pod vrstvami umělého povrchu končí několik tisíc hektarů zemědělské půdy (MŽP, 2015). V Evropě i České republice se při hodnocení míry fragmentace krajiny používá řada nástrojů (např. Jaeger, 2000; Anděl et al., 2005; Girvetz et al., 2008). Jednou z nejvhodnějších krajinných metrik je Effective mesh size (EMS, Jaeger, 2000). Samotný výpočet míry fragmentace spočívá v protnutí fragmentační geometrie a sítě zvolených jednotek. Pro hodnocení míry fragmentace v ČR, na které se výrazně podílí rozvoj silniční sítě a zastavěných ploch, bylo přínosné upravit nástroj EMS tak, aby lépe reflektoval všechny rušivé prvky z fragmentační geometrie. Upravený nástroj EMS je naprogramován v jazyce Python a GIS (ESRI) a byl otestován na vývoji míry fragmentace krajiny ve vybraných částech České republiky od 90. let 20. století. Výsledky ukazují nejen zvyšující se intenzitu provozu na silnicích a dálnicích, ale i rozvoj zastavěných ploch v okolí měst a dálniční sítě. Výsledky je možné využít například při hodnocení stavu životního prostředí, v ochraně přírody, či jako vstup do druhových distribučních modelů (SDM).

Abstract: Landscape fragmentation means a process in which a whole area is divided into smaller isolated segments. The danger of the fragmentation process lies in a slow and irreversible development where several thousand hectares of agricultural land is build-up of artificial surface (ME, 2015). In Europe and the Czech Republic, a number of tools are used to measure the landscape fragmentation (Jaeger, 2000; Andel et al., 2005; Girvetz et al., 2008). One of the most appropriate landscape metrics is Effective mesh size (EMS, Jaeger, 2000). The measure of fragmentation is based on the intersection of the fragmentation geometry and the network of the selected units. The modify EMS tool has been helpful to better reflect all the disruptive elements from fragmentation geometry including development of road network and built-up areas. The modify EMS tool is programmed in Python and GIS (ESRI) and has been tested for the development of landscape fragmentation in selected parts of the Czech Republic since the 1990s. The results show not only the increasing traffic intensity on roads and motorways, but also the development of built-up areas in the surrounding of cities and the motorway network. The results can be used, for example, in assessing the state of the environment, in nature conservation or as input into species distribution models (SDM).

Key words: Fragmentace krajiny, Effective mesh size, Česká republika, zastavěné plochy, intenzita provozu, landscape fragmentation, Effective mesh size, The Czech Republic, built-up areas, traffic intensity

16:00 - 16:20 **MAREK Petr**

Jsou Čechy a Morava zeměmi historickými? Je jejich hranice reliktní, bývalá, dnes již neexistující?

Abstrakt: V popisu Čech, Moravy, Slezska a jejich hranic se často objevují slova jako „historické“, „bývalé“, „někdejší“, „reliktní“ apod. Jak země, tak i jejich hranice podle mnohých lidí dnes již neexistují. Je však třeba si klást následující otázky: Kdy a proč došlo k tomu, že jsou dnes české země a s nimi i jejich hranice takto označovány? Co takováto a jim podobná označení vlastně znamenají? A jsou vůbec pravdivá? Zčásti lze odpovědi nalézt například pomocí analýzy vybraných textů vydaných Českou geografickou společností za posledních více než sto let (konkrétně článků v časopise Geografie

a v jeho předchůdcích) či pozorováním současného moravského hnutí. Cílem příspěvku je poukázat na skutečnost, že za určitých okolností je možné Čechy, Moravu, Slezsko a jejich hranice označit výše uvedenými adjektivy odkazujícími k minulosti, zároveň je však nutné je pokládat za entity současné.

Abstract: Bohemia, Moravia, Silesia and their boundaries are often described as “historical”, “former”, “one-time”, “relict” etc. According to many people both lands and their boundaries no longer exist. However, the following questions should be asked: When and why it happened that the Czech lands and their boundaries are described like that? What do such designations really mean? And are they true at all? Partial answers can be found e.g. thanks to an analysis of selected texts issued by the Czech Geographical Society over the past more than 100 years (specifically articles in a journal “Geografie” and its ancestors) or thanks to an observation of the current Moravian movement. This paper aims to point out that under certain circumstances Bohemia, Moravia, Silesia and their boundaries can be designated by the above mentioned adjectives referring to the past, however, at the same time it is necessary to treat them as current entities.

Key words: historické země, reliktní hranice, Čechy, Morava, moravské hnutí, historical lands, relict border, Bohemia, Moravia, Moravian movement

16:20 - 16:40 **DUJKA Jiří**

Průmět záměrů liniových staveb v České republice: současná praxe

Implementation of planned linear structures into spatial planning in the Czech Republic: temporal praxis

Abstrakt: Územní plánování je důležitou součástí současného prostorového plánování a regionálního rozvoje. Celý proces sestává z několika prostorově, sociálně i procesně hierarchických kroků a zahrnuje podněty a záměry s konkrétními průměty do krajiny a sídelního systému. Vysokorychlostní železnice (VRT) je záměrem vybudování dopravní infrastruktury celostátního významu, pro nějž musí být v území ponechána prostorová rezerva a zajištěna návaznost. V České republice dosud neexistují realizované příklady ani technické podrobnosti realizace, a tak je při implementaci do územně plánovacích dokumentací nezbytné vycházet ze zvyklostí a pravidel platných pro obdobnou infrastrukturu. Příspěvek se bude skládat ze tří částí. První část se bude zabývat představením procesu územního plánování v současných přístupech a východiscích. Druhá část bude zaměřena na charakteristiku rozvojových dokumentů velkých měřítek – strategický dokument Politika územního rozvoje a územně plánovací dokumentace Zásady územního rozvoje na krajské úrovni. Třetí část se bude věnovat územním plánům obcí, jež jsou dokumenty s malým prostorovým, ale velkým sociálním a ekonomickým dopadem na obyvatelstvo jednotlivých obcí. Ve třetí části je dále zmíněno, jakým způsobem se promítá záměr národního významu na lokální úroveň území obce. Vzhledem k velmi omezené zkušenosti s dalšími stupni realizace vysokorychlostních tratí bude částečně využito zkušeností s průběhem realizace dálnic a silnic vyšší kategorie, jež mají podobný charakter liniových staveb celostátního významu s velkým dopadem na krajinu a sídelní strukturu.

Abstract: Spatial planning is an important part of regional development. The whole process consists of several spatial, social and procedural steps in given hierarchy. This process also includes initiatives and intentions with a straight impact on both the landscape and the settlement system. High-speed railway (HSR) is the intention of transport infrastructure construction which has a national importance. It is necessary to keep a spatial reservation and connection for this infrastructure. There are no examples of this kind of infrastructure in the Czech Republic yet. Thus, it is essential to keep the rules for known

infrastructure (such as highways or important routes) during the implementation of HSR into the spatial planning process. The paper consists of three parts. The first part describes spatial planning process in its temporal terms and conditions. The second part is focused on development documents of large scale: the strategic document named "Spatial development policy of the Czech Republic" for the whole Czech Republic, and the spatial planning documents named "Principles for spatial development" for NUTS3 regions. The third part is devoted to spatial plans of municipalities. These spatial plans are documents with relatively small spatial impact, but with a great social and economic impact onto the municipality. The third part also works with scale; it is described how the national intention projects itself into the local level of the municipality. Due to unknown impact of HSR in the space of Czech Republic, some examples of other linear infrastructure are described."";"územní plánování; vysokorychlostní železnice; VRT; liniové stavby; PÚR; ZÚR, územní plán

Key words: spatial planning; high speed railway; HSR; linear constructions; Spatial development policy of the Czech Republic; Principles for spatial development; spatial plan, územní plánování; doprava; regionální rozvoj